Kuvâ-yı Millîye'nin Oluşum Süreci, Cemiyetler (Yararlı ve Zararlı Cemiyetler) ve Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı (19 Mayıs 1919 - İTA.8.2.4)

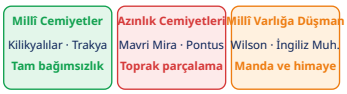
İTA.8.2.4. Kuvâ-yı Millîye'nin oluşum sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri kavrar. · Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında kurulan Millî Cemiyetler ile Zararlı Cemiyetlerin kuruluş amaçlarını karşılaştırır. · Mustafa Kemal Paşa'nın 9. Ordu Müfettişi olarak 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkışını ve Samsun Raporu'nun önemini analiz eder.

HATIRLAYALIM

- Mondros sonrasında ordunun terhis edilmesi, Anadolu'nun haksızca işgal edilmesi ve İstanbul Hükûmeti'nin sessiz kalması üzerine Türk halkının vatanseverlik duygusuyla kurduğu bölgesel direniş birliklerine Kuvâ-yı Millîye denir.
- İlk silahlı direniş Güneyde Hatay Dörtyol'da Fransızlara karşı, Batıda ise İzmir'de Hasan Tahsin'in ilk kurşunuyla başlamış; Kuvâ-yı Millîye düzenli ordu kurulana dek düşmanı yavaşlatmış ve ulusal bilinci uyandırmıştır.
- Millî Cemiyetler (Trakya-Paşaeli, İzmir Redd-i İlhak, Doğu Anadolu, Trabzon, Kilikyalılar, Millî Kongre) vatanı savunurken; Azınlık Cemiyetleri (Mavri Mira, Pontus Rum, Hınçak-Taşnak) bağımsız devlet kurmayı, Millî Varlığa Düşman Cemiyetler (İngiliz Muhipleri, Wilson Prensipleri) ise manda ve himayeyi amaçlamıştır.
- Mustafa Kemal Paşa geniş yetkili 9. Ordu Müfettişi olarak 19 Mayıs 1919'da Bandırma Vapuru ile Samsun'a çıkmış; Samsun Raporu'nda Karadeniz'deki olaylardan Rum çetelerinin sorumlu olduğunu bildirerek Millî Mücadele'yi fiilen başlatmıştır.

1 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki cemiyet sınıflandırma şemasından yararlanarak tablodaki cemiyetlerin grubunu ve temel kuruluş amacını yazınız. İlk satır örnektir.

Cemiyet Adı	Cemiyet Grubu	Temel Kuruluş Amacı
Kilikyalılar Cemiyeti	Millî (Yararlı) Cemiyet	Adana ve Çukurova'yı Fransız ve Ermeni işgaline karşı savunmak
Mavri Mira ve Pontus Rum		
Wilson Prensipleri Cemiyeti		

2 EŞLEŞTİRME

Millî Mücadele dönemindeki cemiyet ve kavramları açıklamalarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. Kuvâ-yı Millîye

☐ 2. Millî Kongre Cemiyeti

☐ 3. Hınçak ve Taşnak

☐ 4. Samsun Raporu

a) Basın-yayın yoluyla ulusal hakları savunan cemiyet

b) Doğu'da Ermeni devleti kurmayı amaçlayan cemiyet

c) Karadeniz olaylarından Rum çetelerini sorumlu tutan rapor

d) Ordunun dağıtılmasıyla kurulan bölgesel direniş güçleri

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki şemaya göre Kuvâ-yı Millîye hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Türk milletinin bağımsızlık sevgisi ve vatanseverlik duygusundan doğmuştur.

B) Düzenli ordu kuruluncaya kadar işgalci güçlerin ilerleyişini yavaşlatmıştır.

C) Tek bir merkezden yönetilen disiplinli ordu olarak tüm cephelerde kesin zafer kazanmıştır.

D) İç ayaklanmaların bastırılmasında ve halkın korunmasında önemli görev üstlenmiştir.

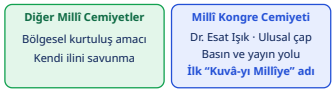
4 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Doğru olan ifadelerin yanındaki D kutusunu, yanlış olanların yanındaki Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
İşgallere karşı ilk silahlı direniş Dörtyol'da Fransızlara karşı başlamıştır.	☐	☐
Kilikyalılar Cemiyeti, azınlıklarca kurulan zararlı bir cemiyettir.	☐	☐
Yararlı cemiyetler Sivas Kongresi'nde tek çatı altında birleştirilmiştir.	☐	☐
Mustafa Kemal Paşa 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkarak Millî Mücadele'yi başlatmıştır.	☐	☐

5 KISA CEVAP

Görseldeki karşılaştırma kartında diğer yararlı cemiyetler ile Dr. Esat Işık'ın kurduğu Millî Kongre Cemiyeti birlikte verilmiştir. Millî Kongre Cemiyetini diğer yararlı cemiyetlerden ayıran iki temel özelliği yazınız.

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki Anadolu savunma panosunda dört millî cemiyetin faaliyet gösterdiği bölgeler eşleştirilmiştir. Bu panoya göre Doğu Anadolu ve Karadeniz'de Ermeni ile Rum iddialarına karşı mücadele eden cemiyetler hangileridir?

(A) Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hukuk ve İzmir Redd-i İlhak Cemiyeti

(B) Şark Vilayetleri (Doğu Anadolu) Müdafaa-i Hukuk ve Trabzon Muhafaza-i Hukuk Cemiyeti

(C) İngiliz Muhipleri Cemiyeti ve Wilson Prensipleri Cemiyeti

(D) Sulh ve Selamet-i Osmaniye ve Teali-i İslam Cemiyeti

7 SIRALAMA

Görseldeki akış şemasında Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a çıkış süreci ve Samsun Raporu adımları verilmiştir. Bu tarihsel gelişmeleri kronolojik sıraya göre 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

- [ ] Karadeniz'de Pontus Rum çetelerinin saldırıları üzerine İngilizlerin İstanbul Hükûmeti'ne işgal notası vermesi
- [ ] Mustafa Kemal Paşa'nın bölgede asayişi sağlamak üzere geniş yetkili 9. Ordu Müfettişi olarak atanması
- [ ] 22 Mayıs 1919 tarihli Samsun Raporu ile Karadeniz'deki olaylardan Rum çetelerinin sorumlu olduğunun bildirilmesi
- [ ] Bandırma Vapuru ile İstanbul'dan hareket eden Mustafa Kemal Paşa'nın 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkması

8 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki kavramlarla tamamlayınız. Bir kavram artacaktır.

Makabi | Yedinci | Redd-i | Dokuzuncu | Pontus

1. Doğu Karadeniz'de Rum devleti kurmak isteyen zararlı cemiyet _____ Rum Cemiyetidir.
2. İzmir'in Yunanistan'a katılmasını önlemek için _____ İlhak Cemiyeti kurulmuştur.
3. Filistin'de İsrail devleti kurmayı amaçlayan Yahudi cemiyeti _____ Cemiyetidir.
4. Mustafa Kemal Paşa Samsun'a _____ Ordu Müfettişi göreviyle gönderilmiştir.

9 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki şemada başlangıçta bölgesel olarak kurulan Millî Cemiyetlerin Sivas Kongresi'nde "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adıyla birleştirilmesi gösterilmiştir. Bu birleşmenin Millî Mücadele'nin başarısına katkısını açıklayınız.

10 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görselde Mustafa Kemal Paşa'nın 9. Ordu Müfettişliği görevinin İstanbul Hükûmeti'ne göre görünürdeki amacı ile Mustafa Kemal'in gerçek amacı karşılaştırılmıştır. Mustafa Kemal Paşa'nın bu görevi kabul ederken askerî ve sivil makamlara emretme yetkisi istemesinin temel nedeni nedir?

(A) Anadolu'daki Türk halkının elinde bulunan savunma silahlarını hızla İtilaf Devletleri'ne teslim etmek

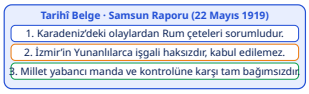
(B) Anadolu'ya resmî yetkiyle geçip dağınık direniş güçlerini birleştirerek Millî Mücadele'yi örgütleyebilmek

(C) Karadeniz bölgesinde Pontus Rum çetelerinin bağımsız bir devlet kurma çalışmalarına destek vermek

(D) İstanbul Hükûmeti adına Nasihat Heyetleri kurarak halkı işgallere karşı sessiz kalmaya ikna etmek

11 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki belge kartında Mustafa Kemal Paşa'nın 22 Mayıs 1919'da İstanbul'a gönderdiği Samsun Raporu'nun temel maddeleri yer almaktadır. Yalnızca bu maddelere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

(A) Karadeniz bölgesindeki karışıklıkların gerçek sorumlusu siyasi emeller peşindeki Rum çeteleridir.

(B) Türk milleti yabancı bir devletin manda ve kontrolü altına girmeyi kesinlikle reddetmektedir.

(C) İzmir'in Yunanlılar tarafından işgali haksızdır ve millet bu işgali kabul etmemektedir.

(D) Mustafa Kemal Paşa Samsun Raporu ile İstanbul Hükûmeti'nin teslimiyetçi politikasını desteklemiştir.

12 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki tarihî kavram ve yer adlarını kutulara yazınız. Numaralı harflerle Mustafa Kemal Paşa'nın 19 Mayıs 1919'da ayak bastığı Karadeniz şehrini bulunuz.

Bütün millî cemiyetlerin tek çatı altında birleştirildiği kongre şehri

Kilikyalılar Cemiyetinin işgallere karşı savunduğu Çukurova şehri

Kendi kendini yönetemeyen ülkenin güçlü bir devletin himayesine girmesi

İzmir'de Yunan işgaline ilk kurşunu sıkan gazeteci: ... Tahsin

Bölgesel değil, bütün milletin haklarını kapsayan nitelik

Mustafa Kemal Paşa'yı İstanbul'dan Karadeniz'e ulaştıran vapur

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____